PATVIRTINTA
Druskininkų Mikalojaus Konstantino
Čiurlionio meno mokyklos direktoriaus
2026 m. spalio 9 d. įsakymu Nr. V1-124

DRUSKININKŲ MIKALOJAUS KONSTANTINO ČIURLIONIO MENO MOKYKLA

GITAROS DALYKO UGDYMO PROGRAMA

Programą parengė:
vyr. mokytojas S. Vilpišauskas

Druskininkai 2026

TURINYS

ĮVADAS.....3
GITAROS PRADINIO MUZIKINIO FORMALŲJĮ ŠVIETIMĄ PAPILDANČIO UGDYMO PROGRAMA.....5
GITAROS PAGRINDINIO MUZIKINIO FORMALŲJĮ ŠVIETIMĄ PAPILDANČIO UGDYMO PROGRAMA.....11
GITARŲ ANSAMBLIS.....18
ANTRASIS MUZIKOS INSTRUMENTAS (GITARA).....20
GITAROS NEFORMALIOJO UGDYMO PROGRAMA (C LYGIS).....23
ELEKTRINĖS GITAROS NEFORMALIOJO UGDYMO PROGRAMA.....26

ĮVADAS

Pastaraisiais metais gitaros specialybė pritraukia vis daugiau mokinių, norinčių suvokti klasikinės gitaros mokymosi subtilybes. Tam įtakos neabejotinai turi visais laikais populiari, o dabar ypač atgimusi, gitaros kultūra. Mokiniai, studijuodami dalyko programą, turės galimybę įsigilinti į įvairių stilių ypatumus, pradedant senuoju, baigiant šiuolaikiniu, įsisavinti įvarią grojimo techniką, susipažinti su daugelio kompozitorių kūryba. Be to, muzikos pamokose mokiniai lavinami ne tik profesiškai, bet ir ugdomos jų dorinės, etinės bei estetinės savybės. Baigę muzikos mokyklas jaunuoliai tampa kūrybiškesni, labiau savim pasitikintys. Muzikos pažinimas suteikia jiems drąsos kurti idėjas ir kūrybiškai mąstyti.

PASKIRTIS

Programa skirta pradiniam (I-III kl.) ir pagrindiniam (IV – VII kl), tiksliniam gitaros dalyko mokymui. Programos **paskirtis** – pateikti pagrindinius gitaros specialybės mokymosi tikslus, uždavinius, pagrindines jų įgyvendinimo gaires, vertinimo principus.

Programos dalys:

1. Pradinio muzikinio formalųjį švietimą papildančio ugdymo programa (I – III kl.)
2. Pagrindinio muzikinio formalųjį švietimą papildančio ugdymo programa (IV-VII kl.)

68 val.per m.m., 2 val. per savaitę; viso: 476 val., 7 metai

TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

Tikslai ir uždaviniai remiasi bendrais mokyklos ugdymo planais, atliepia mokyklos sukurtą viziją, misiją bei strategiją. Pagrindinis **tikslas** – atskleisti ir plėtoti mokinių kūrybines galias bei ugdyti meninę ir estetinę kompetenciją, kūrybos pomėgį, per meną padėti įsitraukti į kultūrinį bendruomenės ir visuomenės gyvenimą.

Uždaviniai:

- Išmokyti laisvai valdyti instrumentą;
- Ugdyti bendruosius muzikinius gebėjimus;
- Išvystyti suvokimą apie įvairius muzikinius stilius, plėtoti muzikinį akiratį;
- Išryškinti mokinių grojimo individualiasias savybes.

UGDYMO PROGRAMOS TURINYS

Gitaros specialybės pamokų ugdymo turinys prieinamas vaikui, atliepiantis jo amžiaus tarpsnio ypatybes bei poreikius, susietas su vaiko realaus gyvenimo problemomis. Darbas planuojamas atsižvelgiant į individualias moksleivio ar jų grupės ugdymosi poreikius, t.y. individualizuojant darbą. Muzikinio ugdymo turinys planuojamas:

- atsižvelgiant į moksleivio poreikius;
- atrenkant bei parenkant mokymo metodus, priemones ir medžiagą;
- siaurinant arba plečiant medžiagos apimtį.

UGDYMO METODAI

- Individuali pamoka
- Grupinis mokymas
- Projektų rengimas
- Užmokyklinės užduotys

- Taikomi aktyvieji (veiklinantieji metodai), skatinantys iniciatyvumą, veiklumą, padedantys įgyti svarbių, prasmingų žinių, ugdantys nuostatą nuolat mokytis ir atsinaujinti.
- Ugdantys vertybines nuostatas, plėtojantys bendruosius bei dalykinis gebėjimus, leidžiantys įsivertinti ir prisiimti atsakomybę už savo veiklos (mokymosi) rezultatus; teikiantys galimybę mokytis savarankiškai.
- Atitinkantys amžiaus tarpsnio vaikų raidos ypatumus, panaudojantys jau turimą vaikų patyrimą, grįsti jų veikla bei išgyvenimu.
- Mokiniams sudaromos sąlygos koncertuoti ne tik mokykloje, bet ir mieste, šalies renginiuose.
- **Atsižvelgiant į mokinių poreikius bei gebėjimus, gitaros specialybės muzikinio ugdymo programos turinį rekomenduojama siaurinti arba plėsti.**

  A lygis – parinkdamas mokiniui individualią programą pedagogas stengiasi maksimaliai atskleisti ir ugdyti mokinio muzikinius ir techninius gebėjimus.

  B lygis – parinkdamas mokiniui individualią programą, pedagogas įvertina mokinio sugebejimus ir pažangą. Todėl i repertuarą leidžiama įtraukti kūrinius iš žemesnių klasių.

  C lygis (neformalusis ugdymas) – individuali programa sudaroma atsižvelgiant į mokinio pasirinktą modulį, kontaktinio laiko trukmę ir individualų besimokančiojo progresą.

PAŽANGOS IR PASIEKIMŲ VERTINIMAS

- Pasiekimų ir pažangos vertinimas yra grindžiamas individualios pažangos vertinimo principu, lyginami mokinio pasiekimai su ankstesniais.
- Mokinių ugdymo pažanga ir pasiekiami vertinami pagal mokykloje galiojančią Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarkos aprašą.

GITAROS PRADINIO MUZIKINIO FORMALŲJĮ ŠVIETIMĄ PAPILDANČIO UGDYMO PROGRAMA

BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Pradinio muzikinio formalųjį švietimą papildančio ugdymo programos (toliau – Programos) paskirtis – padėti mokykloms pasirengti mokyklos lygmens Programą ir užtikrinti formalųjį švietimą papildančio ugdymo kokybę.

2. Programos trukmė – 3 metai.

3. Programai įgyvendinti rekomenduojama mokymosi aplinka ir mokymosi priemonės: mokinio pasirinktas muzikos instrumentas, fortepijonas arba pianinas, garso klausymosi įranga, metronomas, kompiuteris su interneto prieiga.

PROGRAMOS TIKSLAS, UŽDAVINIAI, STRUKTŪRA IR DERMĖ SU KITOMIS MUZIKINIO UGDYMO PROGRAMOMIS

4. Programos tikslas – suteikti mokiniui pradines muzikos žinias, muzikavimo gebėjimus ir įgūdžius ir bendrųjų ir dalykinių muzikinių kompetencijų.

5. Programos uždaviniai:

5.1. plėtoti mokinių meninius ir kūrybinius gebėjimus;

5.2. sudaryti mokiniams galimybę rinktis savo poreikius, gebėjimus atitinkančias muzikinio ugdymo formas;

5.3. formuoti muzikos atlikimo įgūdžius ir gebėjimą naudotis muzikos kalbos priemonėmis;

5.4. tenkinti pažinimo ir individualios muzikinės raiškos poreikius, ugdyti muzikalumą.

6. Siekiant Programos dermės su kitomis muzikos krypties programomis, programos trukmė, dalyvių amžius, rengimo principai ir uždaviniai, struktūra, mokymosi formos, muzikos instrumentų sąrašas, branduolio dalykų uždaviniai, veiklos sritys, mokinių pasiekimai siejami su specializuoto ugdymo krypties programa (pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo kartu su muzikos ugdymu programa), profesinės linkmės muzikinio ugdymo moduliu, pradinio ugdymo muzikos dalyko bendrąja programa;

Programą baigusiems mokiniams rekomenduojama muzikinį ugdymą tęsti, renkantis pagrindinio muzikinio formalųjį švietimą papildančio ugdymo programą, kitą muzikinio neformaliojo vaikų švietimo programą; profesinės linkmės muzikinio ugdymo modulį, specializuoto ugdymo krypties programą (pagrindinio ir vidurinio ugdymo kartu su muzikos ugdymu programą).

MUZIKAVIMAS

7. Muzikavimo paskirtis – suteikti mokiniui pasirinkto instrumentinio muzikavimo pradmenis.

8. Muzikavimo tikslas – puoselėjant individualumą ir prigimtines galias, padėti mokiniams įgyti instrumentinio muzikavimo žinių ir įgūdžių, kurių reikia kūrybiškumui atsiskleisti.

9. Muzikavimo uždaviniai:

9.1. atskleisti muzikinius gebėjimus, puoselėjant prigimtinį vaiko muzikalumą;

9.2. formuoti taisyklingo instrumento valdymo ir laikysenos įgūdžius;

9.3. pažinti muzikinės kalbos priemones;

9.4. skatinti emocinius, kūrybinius išgyvenimus, improvizacinius gebėjimus ir aktyvų dalyvavimą muzikinėje veikloje.

10. Muzikavimą sudaro trys veiklos sritys:

10.1. muzikavimo atlikimo įgūdžių įvaldymas;

10.2. muzikos kūrinių interpretavimas;

10.3. muzikos atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje.

11. Muzikavimo mokymo trukmė – 3 metai.

12. Muzikavimo mokymas: muzikavimo pamokos yra individualios; 2 valandos per savaitę;

13. Muzikavimo mokinių pasiekimai:

1. Veiklos sritis - muzikos atlikimo įgūdžių įvaldymas	
Nuostata – įgyti pradinius muzikavimo įgūdžius	
Esminis gebėjimas – perskaityti ir teisingai atlikti muzikinį tekstą	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
1.1. Pažinti muzikinį raštą ir galėti jį perskaityti, naudojant muzikos instrumentą.	1.1.1. Pažinti natas, žinoti jų pavadinimus; 1.1.2. žinoti garsų ar pauzių trukmę; 1.1.3. žinoti pagrindinius dinamikos ženklus.
1.2. Taisyklingai sėdint, išgauti kokybišką garsą.	1.2.1. Žinoti taisyklingos sėdėsenos / laikysenos reikalavimus; 1.2.2. nusakyti ir pademonstruoti taisyklingo garso išgavimo principus, pirštuotę; 1.2.3. įvardinti muzikos instrumento priežiūros reikalavimus.
2. Veiklos sritis - muzikos kūrinių interpretavimas	
Nuostata – suprasti ir išraiškingai atlikti muzikinį tekstą	
Esminis gebėjimas – muzikinės veiklos metu taikyti išraiškos priemones muzikos kūrinio atskleidimui	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
2.1. Atlikti skirtingo charakterio nesudėtingos faktūros kūrinius, perteikiant jų emocijas, charakterį, nuotaiką	2.1.1.Paaiškinti kūrinio struktūrinius elementus (motyvas, frazė, sakinys), formą ir naudojamus interpretacijos ženklus
2.2. Atliekant kūrinius laikytis tempo, dinamikos, artikuliacijos nuorodų.	2.2.1. Įvardyti kūrinyje panaudotus tempo, dinamikos, artikuliacijos ženklus; 2.2.2. paaiškinti kūrinyje esančių išraiškos priemonių atlikimo ypatumus.
3. Veiklos sritis - muzikos atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje	
Nuostata – dalyvauti klasės, mokyklos koncertuose ir kituose renginiuose	
Esminis gebėjimas – atlikti nesudėtingą programą klausytojams	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
3.1. Dalyvauti mokyklos koncertuose ir kituose kultūriniuose muzikiniuose renginiuose, festivaliuose bei konkursuose.	3.1.1. Atlikti pasirinktą ar numatytą koncertinį numerį klasės ar mokyklos koncerte; 3.1.2. Mokytis sceninės kultūros, skirti dėmesio aprangai ir elgsenai scenoje; 3.1.3. Mokytis susikaupti, nesijaudinti pamokoje ir pasirodymo metu.
3.2. Taikant sutartus kriterijus, įvertinti savo ir kitų pasirodymus.	3.2.1. Įvardyti kūrinio atlikimo vertinimo kriterijus; 3.2.2. sugebėti apibūdinti ir vertinti savo ir klasės draugų grojimą (išskiriant teigiamas ir neigiamas atlikimo puses).

14. Rekomenduojama muzikavimo turinio apimtis:

14.1. muzikos kūrinių atlikimo technikos lavinimo pratybos – instrumento ir pagrindinių garso išgavimo būdų pažinimas, taisyklinga laikysena, judesių koordinavimas, intonavimas, ritminis tikslumas;

14.2. muzikos kūrinių interpretavimas – nesudėtingų muzikos kūrinių formų pagrindinių sintaksinių elementų, nuotaikos, dinaminio plano apibūdinimas ir atlikimas;

14.3. muzikos atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje – kūrinių viešas atlikimas ir įsivertinimas, sceninės patirties pradmenys.

KOMPETENCIJŲ UGDYMAS

15. Mokantis pagal programą, ugdomos kompetencijos:

15.1. socialinė, emocinė ir sveikos gyvensenos – muzikuodami pavieniui, grupėje ir kolektyve mokiniai mokosi bendrauti, bendradarbiauti, konstruktyviai spręsti konfliktus, siekti asmeninių ir bendrų tikslų, ugdosi savivertę, empatiškumą ir savitvardą, stiprina taisyklingos laikysenos, kvėpavimo įgūdžius, mokosi saugiai elgtis;

15.2. kultūrinė – atlikdami įvairių stilių, žanrų, regionų muziką, dalyvaudami koncertinėje veikloje, bendraudami su profesionaliais menininkais mokiniai įgyja kultūrinio išprusimo, raiškos ir sąmoningumo pradmenis;

15.3. kūrybiškumo – mokydamiesi interpretuoti muzikos kūrinius mokiniai tyrinėja kūrinį, siūlo idėjas dėl jo atlikimo, kritiškai jas vertina, pristato ir dalinasi kūrybos rezultatais, įsivertina juos;

15.4. pilietiškumo – dalyvaudami valstybei svarbiuose renginiuose, atlikdami lietuvišką muziką ugdosi pilietinį tapatumą, įsipareigoja gerbti Lietuvos nepriklausomybę;

15.5. pažinimo – mokydamiesi skirtingų dalykų įgyja muzikinio raštingumo pagrindus, analizuoja savo mokymąsi, įsivertina pasiekimus, kelia mokymosi tikslus.

I KLASĖ
Programos apimtis: 68 val.

Pažintis su instrumento sandara, priežiūra ir laikysena skambinant instrumentu. Muzikinio rašto ir pirštuotės žymėjimo pažinimas. Garso išgavimas „tirando“ (be atramos į gretimą stygą) ir „apojando“ (su atrama į gretimą stygą) būdai. Muzikiniai pratimai laisvomis stygomis taikant teisingą dešinės rankos pirštuotę. Natų ir pauzių trukmė iki aštuntinių. Repriza. Akcentas. Instrumento atviros pozicijos natūralaus garsaeilio pažinimas, teisingas kairės rankos pirštuotės taikymas ir siejimas su muzikiniu raštu. Vienbalsių kūrinių grojimas 2/4, 3/4 ir 4/4 metre. Pusinė su tašku. Arpedžio. Ketvirtinė su tašku. Alteracijos ženklai, alteruotų garsų radimas ir teisingos pirštuotės taikymas. Vienos oktavos G-Dur, C-Dur ir F-Dur gamų grojimas taikant įvairias ritmines figūras. Visi kūriniai vienbalsiai, atliekami solo arba su pritarimu.

Per metus rekomenduojama išmokti 1–3 gamas vienos oktavos ribose, 8–10 pjesių. Kūriniai parenkami iš programos pabaigoje pateikto literatūros sąrašo.

Atsiskaitymo būdai: I kl. II pusm. akademiniame koncerte atliekamos 2-3 skirtingo charakterio pjesės.

Vertinimo kriterijai:

- instrumento laikysena
- teksto tikslumas
- garso kokybė
- kūrinio nuotaikos, charakterio perteikimas

II KLASĖ
Programos apimtis: 68 val.

Dvibalsių kūrinių grojimas dinamiškai atskiriant pagrindinį balsą nuo pritariančiojo. Melodija apatiniame balse su vienos stygos pritarimu. Gretimų stygų dvigarsiai. Natūralūs flažoletai. Melodija apatiniame balse su dvigarsių pritarimu. Dvigarsiai viršutiniame balse su nykščio pritarimu. 3/8 ir 6/8 metrai. Dviejų oktavų G-Dur gamos grojimas įvairiais ritminiais piešiniais. Tercijų ir sekstų grojimas

skyrium ir kartu. Arpedžio p-i-m pirštais. Šešioliktinė nata ir pauzė. Staccato. Vienos oktavos D-Dur gama II pozicijoje. Gretimų stygų trigarsiai. Glissando. Ne gretimų stygų trigarsiai. Vienos oktavos A-Dur gama II pozicijoje. Arpedžio p-i-m-a pirštais. Barė – kelių stygų spaudimas vienu pirštu. Muzikos suvokimo ugdymas. Dažniausiai pasitaikančių kūrinio charakterį, atlikimo tempą ar dinaminius niuansus nusakančių terminų suvokimas. Atlikimo kokybės tobulinimas. Grojimo judesių įvairovės ir laisvės lavinimas. Mokėjimas įžvelgti trūkumus, iškelti užduotis jiems šalinti. Vienbalsiai, dvibalsiai etiudai, pjesės. Pjesė su dominuojančiais arpedžio elementais. Pjesė arba etiudas, su dvigarsių panaudojimu.

Per metus rekomenduojama išmokti 2-4 mažorines bei minorines dviejų oktavų gamas (iki 4 ženklų), 2–4 etiudus, 4–8 pjeses. Kūriniai parenkami iš programos pabaigoje pateikto literatūros sąrašo.

Atsiskaitymo būdai:
I pusmečio pabaigoje kontrolinėje pamokoje atliekama 2-3 skirtingo charakterio pjesės.
I pusmečio pradžioje kontrolinėje pamokoje atliekama dviejų oktavų gama (iki 4 ženklų), etiudas.
II pusmečio pabaigoje atliekamos 2-3 skirtingo charakterio pjesės.

Vertinimo kriterijai:
- instrumento laikysena
- teksto tikslumas
- garso kokybė
- dinamika
- kūrinio nuotaikos, charakterio perteikimas

III KLASĖ
Programos apimtis: 68 val.

Įvairios p-i-m-a pirštų arpedžio kombinacijos. Aštuntinės triolės. Keturgarsiai akordai. Apojando melodija viršutiniame balse. Pažintis su chromatine gama. Tolesnis garso kokybės tobulinimas. Tembrinių spalvų *metalico (sul pont.*), *dolce (sul tasto)* ir *natural* įvaldymas. Ritminių figūrų įvaldymas, sinkopės. Gamos intervalais. Savikontrolės ir savarankiškumo ugdymas. Sistemingas skaitymas iš lapo. Dinamikos tobulinimas. Muzikinio žodyno gausinimas.

Per metus rekomenduojama išmokti 2-4 mažorines bei minorines gamos dviejų oktavų ribose, 2-4 įvairios technikos etiudus, 4-8 įvairaus charakterio pjesės. Kūriniai parenkami iš programos pabaigoje pateikto literatūros sąrašo.

Atsiskaitymo būdai:
I pusmečio pabaigoje kontrolinėje pamokoje atliekama 2-3 skirtingo charakterio pjesės
I pusmečio pradžioje kontrolinėje pamokoje atliekama dviejų oktavų gama (iki 4 ženklų), etiudas.
II pusmečio pabaigoje keliamasis egzaminas - atliekamos dvi skirtingo charakterio pjesės ir stambios formos kūrinys.

III klasės keliamojo egzamino vertinimo kriterijai:
- teksto tikslumas
- intonavimas
- štrichų kokybė
- garso kokybė
- kūrinio nuotaikos, charakterio perteikimas

SIŪLOMAS REPERTUARAS

Stambi forma:
Ferdinando Carulli – Rondo poco allegretto nr. 10, op. 241
Ferdinando Carulli – Andantino (a-moll / C-Dur)
Ferdinando Carulli – Valsas (e-moll / G-Dur)
Ferdinando Carulli – Valsas. Tema ir variacijos. (C-Dur)
Ferdinando Carulli – Andante (a-moll / C-Dur)
Ferdinando Carulli – Sauteuse nr.7, op. 121
Ferdinando Carulli – Valsas nr.1, op. 121 (C-Dur / a-moll)
Joseph Kuffner - Arietta. Tema ir variacijos. (A-Dur)
Fernando Sor – Etiudas nr. 5, op. 60 (a-moll / A-Dur)
Gary Ryan – Karibų šokis

LITERATŪROS SĄRAŠAS

1. Stachak T. „First class guitar“, Krakovas, 2006.
2. Cracknell D. „Enjoy playing guitar“ tomai 1-2, Oksfordas, 2011.
3. Suzuki Š. „Guitar school“ tomai 1-3, Los Andželas, 1991.
4. Hartog C. „Gitarren starter“ tomai 1-2, Amsterdamas
5. Nuttall P. ir Witworth Dž. „Guitarist’s way“ tomai 1-4, Bornmutas, 2000.
6. Rimkevičius J. „Šešiastygė klasikinė gitara“, Vilnius, 1998.
7. Yates S. „Graded repertoire for guitar“ tomai 1-2, Seint Luisas, 2001.
8. Ryan G. „Scenes for guitar“ 1 knyga, London, 2012.
9. Weijie J. „The 100 most essential etudes for classical guitar”, Pommelsbrunn, 2012.
10. Langer M., Neges F. „Play guitar” 1-2 knyga, Manching, 2004.
11. Langer M., Neges F. „Play guitar in concert”, Manching, 2015.
12. Langer M., Neges F. „Play guitar spielbuch”, Manching, 2015.
13. Stachak T. “Characteristic etudes” 1 knyga, Krakovas, 2018.

GITAROS PAGRINDINIO MUZIKINIO FORMALŲJĮ ŠVIETIMĄ PAPILDANČIO UGDYMO PROGRAMA

BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Pagrindinio muzikinio formalųjį švietimą papildančio ugdymo programos (toliau – Programa) paskirtis – padėti mokykloms pasirengti mokyklos lygmens Programą ir užtikrinti formalųjį švietimą papildančio ugdymo kokybę.

2. Programą rekomenduojama rinktis mokiniams, baigusiems pradinio muzikinio formalųjį švietimą papildančio ugdymo programą.

3. Programos trukmė – 4 metai.

4. Programai įgyvendinti rekomenduojama mokymosi aplinka ir mokymosi priemonės: mokinio pasirinktas muzikos instrumentas, fortepijonas arba pianinas, garso klausymosi įranga, metronomas, kompiuteris su interneto prieiga.

PROGRAMOS TIKSLAS, UŽDAVINIAI, STRUKTŪRA IR DERMĖ SU KITOMIS MUZIKINIO UGDYMO PROGRAMOMIS

5. Programos tikslas – sistemiškai plėsti mokinių muzikos srities žinias, stiprinti muzikavimo gebėjimus ir įgūdžius ir suteikti bendrųjų ir dalykinių muzikinių kompetencijų.

6. Programos uždaviniai:

6.1. sudaryti mokiniams galimybę plėtoti jų poreikius bei meninius ir kūrybinius gebėjimus atitinkančias muzikinio ugdymo formas;

6.2. gilinti muzikos atlikimo įgūdžius ir gebėjimą naudotis muzikos kalbos priemonėmis;

6.3. tenkinti pažinimo ir individualios muzikinės raiškos poreikius, ugdyti muzikalumą.

7. Siekiant užtikrinti Programos dermę su kitomis muzikos krypties ugdymo programomis, programos trukmė, dalyvių amžius, rengimo principai ir uždaviniai, struktūra, mokymosi formos, muzikos instrumentų sąrašas, branduolio dalykų uždaviniai, veiklos sritys, mokinių pasiekimai siejami su specializuoto ugdymo krypties (pradinio, pagrindinio, vidurinio ugdymo kartu su muzikos ugdymu) programa, profesinės linkmės muzikinio ugdymo moduliu, pagrindinio ugdymo muzikos dalyko programa;

Programą baigusiems mokiniams rekomenduojama tęsti muzikinį ugdymą, renkantis profesinės linkmės muzikinio ugdymo modulį, specializuoto ugdymo krypties muzikos programą (pagrindinio ir vidurinio ugdymo kartu su muzikos ugdymu programą) ar muzikinio neformaliojo vaikų švietimo programą.

MUZIKAVIMAS

8. Muzikavimo paskirtis – tobulinti mokinio pasirinkto instrumentinio muzikavimo įgūdžius.

9. Muzikavimo tikslas – puoselėjant individualumą ir prigimtines galias, padėti mokiniams įgyti arba instrumentinio muzikavimo žinių ir įgūdžių, kurių reikia kūrybiškumui atsiskleisti.

10. Muzikavimo uždaviniai:

10.1. gilinti muzikinius gebėjimus ir kūrybiškumą;

10.2. tobulinti instrumento valdymo įgūdžius;

10.3. tobulinti instrumento valdymo įgūdžius, muzikinės kalbos vartojimą;

10.4. skatinti emocinius, kūrybinius išgyvenimus ir aktyvų dalyvavimą muzikinėje veikloje.

11. Muzikavimo veiklos sritys:

11.1. muzikavimo technikos įvaldymas;
11.2. muzikos kūrinių interpretavimas;
11.3. muzikinė atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje.
12. Muzikavimo mokymo trukmė – 4 metai.
13. Muzikavimo mokymas: muzikavimo pamokos vyksta mokantis individualiai, 2 valandos per savaitę;
14. Mokinių pasiekimai:

1. Veiklos sritis - muzikavimo technikos įvaldymas	
Nuostata – tobulinti muzikos kūrinių atlikimo gebėjimus	
Esminis gebėjimas – tobulinti atlikimo techniką, atliekant vis sudėtingesnį repertuarą	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
1.1. Atlikti sudėtingesnius muzikinius kūrinius	1.1.1. Tikslingai vartoti ir paaiškinti muzikos kalbos priemones; 1.1.2. naudoti teisingą aplikatūrą, alteraciją, galėti paaiškinti nuorodas; 1.1.3. įvardyti kūrinio formos elementus.
1.2. Tobulinti garso išgavimo įgūdžius	1.2.1. Naudoti ir gebėti paaiškinti garso išgavimo būdus; 1.2.2. naudoti ir gebėti paaiškinti muzikos instrumento ar balso galimybes formuojant kokybišką garsą.
5. Veiklos sritis - muzikos kūrinių interpretavimas	
Nuostata – suprasti ir išraiškingai atlikti sudėtingesnį muzikinį tekstą	
Esminis gebėjimas – atliekant kūrinį taikyti muzikos kūrinių atskleidimo išraiškos priemones	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
2.1. Išraiškingai atlikti skirtingų žanrų kūrinius.	2.1.1. Atpažinti ir nustatyti kūrinių žanrą, tinkamai jį interpretuoti; 2.1.2. apibūdinti atliekamo kūrinio formą; 2.1.3. stengtis kuo tiksliau atlikti kūrinio faktūros reikalavimus (ritmas, garsas, štrichai); 2.1.4. apibūdinti ir perteikti atliekamų kūrinių emocijas 2.1.5. demonstruoti kūrybiškumą, savarankišką mąstymą, sprendžiant kylančius meninius uždavinius.
2.2. Lavinti skaitymo iš lapo įgūdžius.	2.2.1. Savarankiškai analizuoti ir atlikti nežinomą muzikinį tekstą.
2.3. Improvizuoti ir kurti muzikines kompozicijas.	2.3.1. Žinoti improvizavimo ir komponavimo principus; 2.3.2. išskirti muzikos kūrimo priemones ir būdus; 2.3.3. pristatyti savo kūrybinę idėją ir jai įgyvendinti pasirinktas muzikos išraiškos priemones; 2.3.4. gebėti užrašyti ir viešai atlikti savo kūrinį.
3. Veiklos sritis - muzikinė atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje	
Nuostata – dalyvauti koncertinėje veikloje	
Esminis gebėjimas – viešai atlikti muzikinius kūrinius klausytojams	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
3.1. Dalyvauti mokyklos koncertuose ir kituose kultūriniuose muzikiniuose renginiuose, festivaliuose, konkursuose ir kt.	3.1.1. Atlikti pasirinktą ar numatytą programą mokyklos ar miesto (rajono) renginiuose; 3.1.2. tinkamai elgtis scenoje 3.1.3. žinoti konkursų, festivalių paskirtį, reikalavimus ir juos vykdyti.
3.2. Vertinti savo ir kitų pasirodymus.	3.2.1. Sugebėti apibūdinti ir vertinti savo ar draugų

	atlikimą (išskiriant privalumus ir trūkumus); 3.2.2. žinoti, stebėti ir vertinti aplinkoje vykstančius muzikinius reiškinius.

15. Rekomenduojama muzikavimo turinio apimtis:

15.1. muzikos kūrinių atlikimo įgūdžių tobulinimas: pagrindiniai garso išgavimo būdai, intonavimas, ritminis tikslumas;

15.2. muzikos kūrinių interpretavimas: sudėtingesnių muzikos kūrinių formų sintaksinių elementų, nuotaikos, dinaminio plano apibūdinimas ir atlikimas, skaitymo iš lapo įgūdžių lavinimas, improvizacinių gebėjimų ugdymas;

15.3. muzikos atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje: kūrinių viešas atlikimas ir įsivertinimas, kitų atlikėjų vertinimas, sceninės patirties kaupimas.

KOMPETENCIJŲ UGDYMAS

16. Mokantis programos dalykų, kaip visumos, ugdomos mokinių kompetencijos:

16.1. socialinė, emocinė ir sveikos gyvensenos – muzikuodami pavieniui, grupėje ir kolektyve mokiniai mokosi bendrauti, bendradarbiauti, konstruktyviai spręsti konfliktus, įveikti iškylančius iššūkius, siekti asmeninių ir bendrų tikslų, ugdosi savivertę, empatiškumą ir savitvardą. Mokiniai stiprina taisyklingos laikysenos, kvėpavimo įgūdžius, mokosi saugiai elgtis patys ir saugoti kitus; ugdosi komunikavimo, bendradarbiavimo, iniciatyvumo, veiklos ir refleksijos gebėjimus, reikalingus iššūkiams įveikti ir realioms problemoms spręsti, savęs pažinimo ir tolesnio mokymosi krypties pasirinkimo gebėjimus;

16.2. kultūrinė – atlikdami įvairių stilių, žanrų, regionų muziką, bendraudami su profesionaliais menininkais mokiniai įgyja kultūrinio išprusimo, raiškos ir sąmoningumo pradmenis;

16.3. kūrybiškumo – mokydamiesi interpretuoti muzikos kūrinius mokiniai tyrinėja juos, siūlo idėjas dėl jo atlikimo, kritiškai jas vertina, pristato ir dalinasi kūrybos rezultatais, įsivertina, kuria ir pristato savo kūrybą;

16.4. pilietiškumo – dalyvaudami valstybei svarbiuose renginiuose, atlikdami lietuvišką muziką, bendradarbiaudami su krašto gynėjais, valstybės institucijų pareigūnais, ugdosi pilietinį tapatumą, įsipareigoja gerbti ir ginti Lietuvos nepriklausomybę;

16.5. pažinimo – įgyja skirtingų muzikos mokymosi strategijų patirties, muzikinio raštingumo pagrindus, plėtoja sąvokų žodyną, mokosi planuoti laiką, kritiškai analizuoja savo mokymąsi ir įsivertinti pasiekimus. Ugdomi sudėtingesnio mąstymo lygio pažintiniai (loginio, intuityviojo, kūrybinio, kritinio mąstymo) ir sudėtingesnėmis procedūromis grindžiami praktiniai (žinių taikymo, veiklos būdų, priemonių naudojimo) gebėjimai.

IV KLASĖ
Programos apimtis 68 val.

Sistemingas motorikos, pirštų „bėglumo“ vystymas. Didžiojo „barė“ technikos įvaldymas. Pažintis su „legato“ žemyn ir aukštyn technika. Sistemingas skaitymas iš lapo. Pažintis su aukštesnėmis pozicijomis. Tonikos, subdominantės ir dominantės trigarsiai. Kairės rankos laisvumas (per daug didelė jėgos problema).

Per metus rekomenduojama išmokti 2-4 mažorinės bei minorinės gamos dviejų oktavų ribose, grojamos intervalais, 2-4 įvairios technikos etiudus, 6-8 įvairaus charakterio pjesės (gali būti ansambliai).

SIŪLOMAS REPERTUARAS

A lygis

M. Carcassi – Siciliana a-moll

M. Giuliani – Allegro a-moll
F. Sor – Allegretto moderato D-dur
F. Sor – Etiudas nr. 9, op.60
F. Sor – Etiudas nr. 3, op. 31
J. K. Mertz – Landler
F. Carulli – Andantino nr. 5, op. 241
G. Cavazolli – Vėjo romansas

B lygis

T. Stachak – Pirštų etiudas
T. Stachak – Rožės valsas
T. Stachak – Mažoji polka
T. Stachak – Vienos minutės bossa
M. Langer – Paprasta tiesa
K. Vercruysse – Plaktukų bliuzas
A. Coeck – Skrajojantis škotas
M. Langer – Andų kalnų šokis

Atsiskaitymo būdai:
I pusmečio pabaigoje kontrolinėje pamokoje atliekama dvi skirtingo charakterio pjesės
I pusmečio pradžioje kontrolinėje pamokoje atliekama dviejų oktavų gama (iki 4 ženklų), etiudas.
II pusmečio pabaigoje atliekamos dvi skirtingo charakterio pjesės,vienas iš jų gali būti stambios formos kūrinys .

Vertinimo kriterijai.

- Emocinis santykis su atliekamu kūriniu
- Kūrinių nuotaikos ir charakterio perteikimas
- Teksto tikslumas
- Metro, ritmo pojūtis
- Artikuliacija
- Garso valdymas

V KLASĖ
Programos apimtis 68 val.

Sudėtingesnių tekstų skaitymas iš lapo. Pradinių naujo kūrinio ruošimo įgūdžių lavinimas. „Legato žemyn“ pratimai 3–2; 4–2; 4–3 pirštais. „Legato aukštyn“ 2–3; 2–4; 3–4; pirštais įvairiomis stygomis ir įvairiose pozicijose. Vibrato tobulinimas grojant įvairios trukmės natas. Pratimai vibrato amplitudei ir dažnumui norimu būdu keisti.

Per metus rekomenduoja išmokti 2-4 mažorinės bei minorinės gamas trijų oktavų ribose, gamos intervalais., 2-4 įvairios technikos etiudus (tame tarpe tremolo etiudas), 4-6 įvairaus charakterio pjeses, 1-2 stambios formos kūrinius.

SIŪLOMAS REPERTUARAS
A lygis

F. Sor – Etiudas nr. 22, op. 35
F. Sor – Etiudas nr. 19, op. 60
F. Sor – Etiudas nr. 9, op. 35
M. Giuliani – Etiudas nr. 11, op. 100

M. Carcassi – Etiudas nr. 7, op. 60
R. Vidali – La Folia variacijos
J. Ferrer – Vals Espanol
J. Sagreras – Maria Luisa (mazurka)
J. Vinas – Sueno
G. Ryan – Ostino allegro

B lygis

T. Stachak – Airiškas etiudas
T. Stachak – Kantri etiudas
T. Stachak – Etiudas milonga
T. Stachak – Kaprisas
T. Stachak – Etiudas humoreska
K. Hartogas – Įgudusių pirštų bliuzas
K. Hartogas – Cueno gitano
G. Graf-Martinez – Rumbita
trad. Venesuelos šokis – Pica pica
Y. Carlin – Annabelle la Mirabelle
A. York – Pėdsakai sode
M. Ali – Rumba por Givi
P. Iparraguire – Žiedas

Atsiskaitymo būdai:
I pusmečio pabaigoje kontrolinėje pamokoje atliekama dvi skirtingo charakterio pjesės
I pusmečio pradžioje kontrolinėje pamokoje atliekama trijų oktavų gama (iki 4 ženklų), etiudas.
II pusmečio pabaigoje atliekamos dvi skirtingo charakterio pjesės,vienas iš jų gali būti stambios formos kūrinys .

Vertinimo kriterijai.
- Emocinis santykis su atliekamu kūriniu
- Kūrinių nuotaikos ir charakterio perteikimas
- Teksto tikslumas
- Metro, ritmo pojūtis
- Artikuliacija
- Garso valdymas

VI KLASĖ
Programos apimtis 68 val.

Savarankiško naujų pjesių redagavimo (pirštuotės ir štrichų žymėjimas) įgūdžių tobulinimas. Tolesnis muzikinių bei atlikėjiškų įgūdžių tobulinimas. Pažintis su įvairių melizmų atlikimo technikos įpatumais.

Per metus rekomenduoja išmokti 2-4 mažorinės bei minorinės gamas trijų oktavų ribose, 2-4 įvairios technikos etiudus, 4 -6 įvairaus charakterio pjeses, 1-2 stambios formos kūrinius.

SIŪLOMAS REPERTUARAS

A lygis

T. Damas – Etiudas Allegretto A-Dur
F. Sor – Rondo D-dur (Op. 48)
L. de Narvaez – Guardame las Vacas

J. Rathgeber – A musical pastime
M. Carcassi – Etiudas allegro a-moll
J. S. Bach – Bouree e-moll (BWV996)

B lygis

K. Hartogas – Bolero
Miroslaw Drozdzowski – Rudens baladė
T. Stachak – Rainy etude
T. Stachak – Etude quasi una tarantella
T. Stachak – Sicilian etude
T. Stachak – Flamenco etude
T. Stachak – Harp etude

Atsiskaitymo būdai:
I pusmečio pabaigoje kontrolinėje pamokoje atliekama dvi skirtingo charakterio pjesės
I pusmečio pradžioje kontrolinėje pamokoje atliekama trijų oktavų gama (iki 4 ženklų), etiudas.
II pusmečio pabaigoje atliekamos dvi skirtingo charakterio pjesės,vienas iš jų gali būti stambios formos kūrinys .

Vertinimo kriterijai.

- Emocinis santykis su atliekamu kūriniu
- Kūrinių nuotaikos ir charakterio perteikimas
- Teksto tikslumas
- Metro, ritmo pojūtis
- Artikuliacija
- Garso valdymas

VII KLASĖ
Programos apimtis 68 val.

Bendro muzikinio mąstymo tobulinimas. Atlikėjiškų išraiškos priemonių gausinimas, jų kokybės tobulinimas. Kūrinio stiliaus pajautimas. Savarankiškas naujų pjesių, etiudų redagavimo įgūdžių lavinimas (aplikatūros, štrichų parinkimas).

Per metus rekomenduoja išmokti 2-4 mažorines bei minorines gamas trijų oktavų ribose, 2-4 įvairios technikos etiudus, 2 įvairaus charakterio pjeses, 1-2 stambios formos kūrinius.

SIŪLOMAS REPERTUARAS

A lygis

A. Vivaldi – Koncertas mandolinai ir styginių orkestrui (adaptacija solo gitarai)
D. Cimarosa – Sonata h-moll
G. Sanz – Canarios
J. S. Bach – Preliudas (BWV998)
J. Pernambuco – Sounds of bells.
L. Brouwer - Un dia de Noviembre

B lygis

T. Stachak – Etude tango nuevo
T. Stachak – Concert etude
T. Stachak – Cinematic etude
V. Lindsey-Clark – Rio by night
J. K. Mertz – Notturno nr. 1, op. 4
F. Sor – Galopp

A. Lauro – El negrito

Atsiskaitymo būdai:
I pusmečio pabaigoje, pirmosios perklausos metu, atliekami du baigiamojo egzamino programos kūriniai.
II pusmečio pradžioje, antrosios perklausos metu, atliekami du baigiamojo egzamino programos kūriniai (negroti pirmosios perklausos metu).
II pusmečio antrojoje pusėje, trečiosios perklausos metu atliekama visa baigiamojo egzamino programa.
II pusmečio pabaigoje – baigiamasis egzaminas (4 kūriniai: etiudas, stambios formos kūrinys, 2 skirtingo charakterio pjesės).

Vertinimas (vertinama 10 balų sistemoje) pagal šiuos kriterijus:

1 lentelė

Programos atlikimo analizė		
1	Emocinis santykis su atliekamu kūriniu	Vertinimas (+ -)
2	Kūrinių nuotaikos ir charakterio perteikimas	
3	Teksto tikslumas	
4	Metro, ritmo pojūtis	
5	Artikuliacija	

2 lentelė

Atlikimo įgūdžių analizė		
1	Taisyklinga rankų padėtis	Vertinimas (+ -)
2	Garso valdymas 1. piano – forte 2. cresc. – dim. 3. tembro išraiškingumas	
3	Pirštų vikrumas, motorika Atlikėjiška judesių laisvė	
4	Vibrato išpildymas	
5	Laikysena su instrumentu	

LITERATŪROS SĄRAŠAS

1. Rimkevičius J. „Šešiastygė klasikinė gitara“, Vilnius, 1998.
2. Karkasi M. „Šešiastygės gitaros mokykla“, Maskva, 1975.
3. Stachak T. „Extra class guitar“, Krakovas, 2006.
4. Suzuki Š. „Guitar school“ tomai 4-6, Los Andželas, 1991.
5. Pujol E. „ Šešiastygės gitaros mokykla“, Maskva, 2014.
6. Yates S. „Graded repertoire for guitar“ tomai 1-2, Seint Luisas, 2001.
7. Droždžovski M. „Caly rok z gitarą“, Krakow, 2012.
8. Ryan G. „Scenes for guitar“ 2 knyga, London, 2012.
9. Weijie J. „The 100 most essential etudes for classical guitar”, Pommelsbrunn, 2012.
10. Coeck A. „Roadbook for the young guitarist”, Belgium, 2005.
11. Langer M., Neges F. „Play guitar in concert”, Manching, 2015.
12. Stachak T. “Characteristic etudes” 1-2 knyga, Krakovas, 2018.

GITARŲ ANSAMBLIS

1. Ansamblio paskirtis – ugdyti bendruosius muzikavimo gebėjimus ir suteikti ansamblinio muzikavimo patirtį.

2. Ansamblio tikslas – puoselėjant individualumą ir prigimtines galias, padėti mokiniams įgyti instrumentinio muzikavimo ansamblinio muzikavimo žinių ir įgūdžių, kurių reikia atsiskleisti kūrybiškumui ir artistiškumui.

3. Ansamblio uždaviniai:

4.1. pažinti ansamblinių kūrinių repertuarą, ugdyti ansamblinio muzikavimo įgūdžius;

4.2. ugdyti mokinių artistiškumą, kaupti sceninės kultūros patirtį;

4.3. skatinti mokinius kūrybiškai pritaikyti muzikavimo pamokose įgytas žinias ir gebėjimus;

4.4. sudaryti galimybes mokinių iniciatyvai ir aktyvumui, pasirenkant ansamblio sudėtį ir repertuarą.

5. Ansamblio veiklos sritys:

5.1. ansamblio pojūčio ugdymas;

5.2. kūrinių interpretavimas ansamblyje;

5.3. atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje.

6. Ansamblio mokymosi trukmė – nuo 1 iki 4 metų.

7. Ansambliai gali būti:

7.1. tradicinės sudėties (sudaryti iš tos pačios rūšies instrumentų arba balsų):

7.1.1. kameriniai ansambliai (fortepijonas ir kiti styginiai arba pučiamieji instrumentai (smuikas, violončelė, triūba ir kt.)) (2, 3, 4, 6 mokiniai);

7.1.2. styginių instrumentų ansambliai (smuikininkų, gitaristų ir kt.);

7.2. netradicinės sudėties ansambliai (sudaryti iš skirtingų rūšių instrumentų arba balsų).

8. Ansamblio mokymas:

8.1. mokomasi nuo ketvirtų mokymo metų, rekomenduojama 1 valandą per savaitę;

8.2. tobulinami mokinių skaitymo iš lapo gebėjimai, ugdomas poreikis savarankiškam individualiam darbui, repetavimui grupėje, komunikavimui ir bendravimui;

8.3. žadinama mokinio kūrybinė iniciatyva ir vaizduotė, plečiamas muzikinis akiratis;

8.4. atliekant kūrinius, pagrindinis dėmesys skiriamas teksto skaitymo įgūdžiams, ritminės pulsacijos, intonavimo tikslumo lavinimui ir kūrinių interpretavimui ansamblyje;

8.5. mokiniai mokomi derinti veiksmus su kitais atlikėjais;

9. Mokinių pasiekimai:

1. Veiklos sritis - ansamblio pojūčio ugdymas	
Nuostata – įgyti muzikavimo ansamblyje patirties	
Esminis gebėjimas – sukurti bendrą meninį rezultatą ansamblyje kartu su kitais atlikėjais	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
1.1. Perteikti muzikos kūrinio nuotaiką	1.1.1. Apibūdinti kūrinio charakterį, dinamiką
1.2. Stilingai atlikti muzikos kūrinį.	1.2.1. Apibūdinti kūrinio tematiką, stiliaus ir žanro ypatumus
1.3. Derinti savo veiksmus su kitų ansamblio dalyvių veiksmais.	1.3.1. Apibūdinti ir aptarti savo ir kitų atlikėjų interpretaciją
2. Veiklos sritis - kūrinių interpretavimas ansamblyje	
Nuostata – tobulinti muzikinio bendradarbiavimo gebėjimą	
Esminis gebėjimas – išraiškingai interpretuoti ansamblinės muzikos kūrinius	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
2.1. Atlikti savo partiją ansamblyje.	2.1.1. Nusakyti kūrinio metrą, tempą; 2.1.2. paaiškinti atlikimo štrichus.
2.2. Raiškiai perteikti kūrinių emocijas	2.2.1. Žinoti muzikos kalbos elementus

2.3. Klausyti ir kontroliuoti savo bei kitų atlikimą.	2.3.1. Girdėti kitų ansamblio dalyvių balsus ar instrumentus
3. Veiklos sritis - muzikinė raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje	
Nuostata – dalyvauti koncertuose (pasirodymuose) scenoje	
Esminis gebėjimas – atlikti parengtą ansamblio programą koncerte	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
3.1. Scenoje atlikti ansamblio koncertinę programą.	3.1.1. Tinkamai elgtis scenoje; 3.1.2. kokybiškai atlikti savo partiją
3.2. Dalyvauti muzikiniuose renginiuose.	3.2.1. Gebėti pristatyti ansamblio koncertinę veiklą

10. Rekomenduojama ansamblio turinio apimtis:

10.1. ansamblio pojūčio lavinimas – sceninės patirties pradmenys, gebėjimas girdėti ir vertinti save ir kitus ansamblio dalyvius;

10.2. muzikos kūrinių interpretavimas – nesudėtingų muzikos kūrinių formų pagrindinių sintaksinių elementų, nuotaikos, dinaminio plano apibūdinimas ir atlikimas;

10.3. muzikos atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje – kūrinių viešas atlikimas ir įsivertinimas, sceninės patirties pradmenys;

10.4. rekomenduojamas kūrinių skaičius per mokymosi metus – 4-6 kūriniai, įtraukiant ir praeitų metų kūrinius. Kiekvienų metų ansamblio repertuaras pateikiamas teminiuose planuose.

LITERATŪROS SĄRAŠAS

4. Stachak T. „Extra class guitar“, Krakovas, 2006.
5. Glise A. „Classical guitar pedagogy“, Seint Luisas, 1997.
6. Suzuki Š. „Ensembles for guitar“, Los Andželas, 1991.
7. Cracknell D. „Enjoy playing guitar. Ensemble games“ , Oksfordas, 1984 / 2011.
8. Henderson Ch. „Easy pop songs“, Milwaukee,.
9. Huizinga T. „Pop hits“, Milwaukee.
10. Ruebens Ch. „8 pieces for guitar trio”.
11. Vercruysse K. „Rock ‘n’ roll”, Auurk ed. 2022.
12. Vercruysse K. „Staring at the moon”, Auurk ed. 2024.
13. www.sheetmusicplus.com
14. www.guitarclassroom.com
15. “The Beatles for three or more guitar”, Hal Leonard, Milvokis, JAV, 2017
16. “J. S. Bach”, Hal Leonard, Milvokis, JAV, 2014
17. “Great themes”, Hal Leonard, Milvokis, JAV, 2012
18. “Pop hits”, Hal Leonard, Milvokis, JAV, 2009
19. “Rock instrumentals”, Hal Leonard, Milvokis, JAV, 2014
20. “Blurred lines”, Hal Leonard, Milvokis, JAV, 2014

ANTRASIS MUZIKOS INSTRUMENTAS (GITARA)

1. Antrojo muzikos instrumento paskirtis – ugdyti bendruosius muzikavimo gebėjimus ir suteikti antrojo muzikos instrumento muzikavimo patirtį.

2. Antrojo muzikos instrumento tikslas – puoselėjant individualumą ir prigimtines galias, padėti mokiniams įgyti antrojo muzikos instrumento muzikavimo žinių ir įgūdžių.

3. Antrojo muzikos instrumento uždaviniai:

3.1. sudaryti galimybes muzikavimą styginiais, liaudies, pučiamaisiais, mušamaisiais instrumentais ar dainavimą pasirinkusiems mokiniams pažinti klavišinius (ar kitus) instrumentus;

3.2. ugdyti mokinių pradinius grojimo antruoju muzikos instrumentu įgūdžius ir atskleisti jo pritaikymo galimybes;

3.3. skatinti mokinių iniciatyvą ir kūrybiškumą.

4. Antrojo muzikos instrumento veiklos sritys:

4.1. grojimo antruoju muzikos instrumentu įgūdžių ugdymas;

4.2. muzikos kūrinių interpretavimas;

4.3. muzikinė raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje.

5. Antrojo muzikos instrumento mokymosi trukmė – nuo 1 iki 4 metų.

6. Antrojo muzikos instrumento mokymasis:

6.1. antras muzikos instrumentas – gitara;

6.2. antrojo muzikos instrumento mokoma nuo ketvirtų mokymo metų, rekomenduojama kartą per savaitę po 1 valandą;

6.3. mokomasi individualiai.

7. Mokinių pasiekimai:

1. Veiklos sritis - grojimo antruoju muzikos instrumentu įgūdžių ugdymas	
Nuostata – įgyti muzikavimo antruoju instrumentu patirties	
Esminis gebėjimas – atlikti nesudėtingą muzikinį kūrinį antruoju instrumentu.	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
1.1. Įgyti pradinius grojimo antruoju muzikos instrumentu įgūdžius.	1.1.1. Nusakyti kūrinio metrą, tempą; 1.1.2. pažinti atlikimo štrichus; 1.1.3. suvokti kūrinio tematiką.
1.2. Perteikti kūrinio nuotaiką.	1.2.1. Apibūdinti kūrinio tematiką, emocinę būseną
2. Veiklos sritis - muzikos kūrinių interpretavimas	
Nuostata – siekti pajausti kūrinio keliamas menines emocijas	
Esminis gebėjimas – išraiškingai interpretuoti nesudėtingos faktūros muzikos kūrinius	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
2.1. Žinoti muzikos kalbos elementus.	2.1.1. Apibūdinti kūrinio stilių, tematiką, turinį
2.2. Raiškiai perteikti kūrinių emocijas.	2.2.1. Pažinti ir nusakyti dinaminius ženklus; 2.2.2. apibūdinti ir aptarti savo atliekamo kūrinio interpretaciją.
3. Veiklos sritis - muzikinė raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje	
Nuostata – dalyvauti koncertuose pasirodymuose scenoje	
Esminis gebėjimas – atlikti pasirinktu instrumentu programą koncerte	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
3.1. Kultūringai elgtis scenoje.	3.1.1. Suvokti atlikėjo sceninio elgesio taisykles
3.2. Dalyvauti mokyklos muzikiniuose renginiuose.	3.2.1. Koncertuoti mokykloje, mieste. Sceninės kultūros lavinimas
3.3. Pritaikyti grojimo antruoju instrumentu įgūdžius kitose srityse.	3.3.1. Nurodyti, kurioms pamokoms pasiruošti padeda grojimas antruoju instrumentu

8. Rekomenduojama antrojo muzikos instrumento turinio apimtis:

8.1. muzikos kūrinių atlikimo technikos lavinimo pratybos – instrumento ir pagrindinių garso išgavimo būdų pažinimas, taisyklinga laikysena, judesių koordinavimas, intonavimas, ritminis tikslumas;

8.2. muzikos kūrinių interpretavimas – nesudėtingų muzikos kūrinių formų pagrindinių sintaksinių elementų, nuotaikos, dinaminio plano apibūdinimas ir atlikimas;

8.3. muzikos atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje – kūrinių viešas atlikimas ir įsivertinimas, sceninės patirties pradmenys;

8.4. rekomenduojamas kūrinių skaičius per mokymosi metus – 4–6 skirtingo charakterio kūriniai.

ANTRO INSTRUMENTO UGDYMO PROGRAMA (GITARA) TURINYS

Programa vykdoma nuo IV-tos iki VII-tos klasės (imtinai).

Tikslas: supažindinti kitų specialybių mokinius su pasirinktu instrumentu – gitara ir grojimo technika. Reikalavimai atitinka pradinio ugdymo (1 – ieji ir 3 – ieji mokymosi metai) bei pagrindinio ugdymo (4 – ieji mokymosi metai) programas, B lygį. Mokiniams, kuriems leista lankyti antrą instrumentą nuo III klasės, VII klasėje reikalavimai atitinka pagrindinio ugdymo (5 – ieji mokymosi metai) programos B lygį.

Programos apimtis: 34 val. per mokslo metus.
Atsiskaitymo būdai:
IV kl. - I pusmetis. Akademinis koncertas. Atliekamas 1 kūrinys.
II pusmetis. Atliekamos 2 skirtingo charakterio pjesės. Viena kontrolinės pamokos metu, kita – akademinio koncerto metu.
V, VI kl. - I pusmetis. Atliekamos 2 skirtingo charakterio pjesės. Viena kontrolinės pamokos metu, kita – akademinio koncerto metu.
II pusmetis. Atliekamos 2 skirtingo charakterio pjesės. Viena kontrolinės pamokos metu, kita – akademinio koncerto metu.
Vertinimo kriterijai:

- kūrinio charakterio bei nuotaikos perteikimas;
- teksto tiklsumas, dinamika.

VII klasė

Programos apimtis: 34 val. – per mokslo metus.
Tikslas: įtvirtinti įgytas žinias ir toliau tobulinti gitaros grojimo technikos įgūdžius.
Atsiskaitymo būdai:
I pusmetis. Atliekamos 2 skirtingo charakterio pjesės. Viena kontrolinės pamokos metu, kita – akademinio koncerto metu.
II pusmetis. Baigiamasis egzaminas. Atliekamos 2 skirtingo charakterio pjesės. Viena kontrolinės pamokos metu, kita – akademinio koncerto metu.
Vertinimo kriterijai:

- kūrinio charakterio bei nuotaikos perteikimas;
- teksto tiklsumas, dinamika.

LITERATŪROS SĄRAŠAS

1. Karkasi M. „Šešiastygės gitaros mokykla“, Maskva, 1975.
2. Rimkevičius J. „Šešiastygė klasikinė gitara“, Vilnius, 1998.
3. Stachak T. „First class guitar“, Krakovas, 2006.
4. Stachak T. „Extra class guitar“, Krakovas, 2006.
5. Suzuki Š. „Guitar school“ tomai 1-4, Los Andželas, 1991.
6. Pujol E. „ Šešiastygės gitaros mokykla“, Maskva, 2014.

7. Cracknell D. „Enjoy playing guitar“ tomai 1-2, Oksfordas, 2011.
8. Hartog C. „Gitarren starter“ tomai 1-2, Amsterdamas
9. Nuttall P. ir Witworth Dž. „Guitarist’s way“ tomai 1-4, Bornmutas, 2000.
10. Yates S. „Graded repertoire for guitar“ tomai 1-2, Seint Luisas, 2001.
11. Ryan G. „Scenes for guitar“ 1 knyga, London, 2012.
12. Langer M., Neges F. „Play guitar” 1-2 knyga, Manching, 2004.
13. Langer M., Neges F. „Play guitar in concert”, Manching, 2015.
14. Langer M., Neges F. „Play guitar spielbuch”, Manching, 2015.
15. Stachak T. “Characteristic etudes” 1 knyga, Krakovas, 2018.

GITAROS NEFORMALIOJO UGDYMO PROGRAMA (C LYGIS)

BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Neformaliojo ugdymo programos (toliau – Programos) paskirtis – padėti mokykloms pasirengti mokyklos lygmens Programą ir užtikrinti formalųjį švietimą papildančio ugdymo kokybę.

2. Programos trukmė – 4 metai.

3. Programai įgyvendinti rekomenduojama mokymosi aplinka ir mokymosi priemonės: mokinio pasirinktas muzikos instrumentas, fortepijonas arba pianinas, garso klausymosi įranga, metronomas, kompiuteris su interneto prieiga.

PROGRAMOS TIKSLAS, UŽDAVINIAI, STRUKTŪRA IR DERMĖ SU KITOMIS MUZIKINIO UGDYMO PROGRAMOMIS

4. Programos tikslas – suteikti mokiniui pradines muzikos žinias, muzikavimo gebėjimus ir įgūdžius ir bendrųjų ir dalykinių muzikinių kompetencijų.

5. Programos uždaviniai:

5.1. plėtoti mokinių meninius ir kūrybinius gebėjimus;

5.2. sudaryti mokiniams galimybę rinktis savo poreikius, gebėjimus atitinkančias muzikinio ugdymo formas;

5.3. formuoti muzikos atlikimo įgūdžius ir gebėjimą naudotis muzikos kalbos priemonėmis;

5.4. tenkinti pažinimo ir individualios muzikinės raiškos poreikius, ugdyti muzikalumą.

MUZIKAVIMAS

7. Muzikavimo paskirtis – suteikti mokiniui pasirinkto instrumentinio muzikavimo pradmenis.

8. Muzikavimo tikslas – puoselėjant individualumą ir prigimtines galias, padėti mokiniams įgyti instrumentinio muzikavimo žinių ir įgūdžių, kurių reikia kūrybiškumui atsiskleisti.

9. Muzikavimo uždaviniai:

9.1. atskleisti muzikinius gebėjimus, puoselėjant prigimtinį vaiko muzikalumą;

9.2. formuoti taisyklingo instrumento valdymo ir laikysenos įgūdžius;

9.3. pažinti muzikinės kalbos priemones;

9.4. skatinti emocinius, kūrybinius išgyvenimus, improvizacinius gebėjimus ir aktyvų dalyvavimą muzikinėje veikloje.

10. Muzikavimą sudaro trys veiklos sritys:

10.1. muzikavimo atlikimo įgūdžių įvaldymas;

10.2. muzikos kūrinių interpretavimas;

10.3. muzikos atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje.

11. Muzikavimo mokymo trukmė – 4 metai.

12. Muzikavimo mokymas: muzikavimo pamokos yra individualios; 0,5 arba 1 valanda per savaitę;

13. Muzikavimo mokinių pasiekimai:

1. Veiklos sritis - muzikos atlikimo įgūdžių įvaldymas	
Nuostata – įgyti pradinius muzikavimo įgūdžius	
Esminis gebėjimas – perskaityti ir teisingai atlikti muzikinį tekstą	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
1.1. Pažinti muzikinį raštą ir galėti jį perskaityti, naudojant muzikos instrumentą.	1.1.1. Pažinti natas, žinoti jų pavadinimus; 1.1.2. žinoti garsų ar pauzių trukmę; 1.1.3. žinoti pagrindinius dinamikos ženklus.

1.2. Taisyklingai sėdint, išgauti kokybišką garsą.	1.2.1. Žinoti taisyklingos sėdėsenos / laikysenos reikalavimus; 1.2.2. nusakyti ir pademonstruoti taisyklingo garso išgavimo principus, pirštuotę; 1.2.3. įvardinti muzikos instrumento priežiūros reikalavimus.
8. Veiklos sritis - muzikos kūrinių interpretavimas	
Nuostata – suprasti ir išraiškingai atlikti muzikinį tekstą	
Esminis gebėjimas – muzikinės veiklos metu taikyti išraiškos priemones muzikos kūrinio atskleidimui	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
2.1. Atlikti skirtingo charakterio nesudėtingos faktūros kūrinius, perteikiant jų emocijas, charakterį, nuotaiką	2.1.1.Paaiškinti kūrinio struktūrinius elementus (motyvas, frazė, sakinys), formą ir naudojamus interpretacijos ženklus
2.2. Atliekant kūrinius laikytis tempo, dinamikos, artikuliacijos nuorodų.	2.2.1. Įvardyti kūrinyje panaudotus tempo, dinamikos, artikuliacijos ženklus; 2.2.2. paaiškinti kūrinyje esančių išraiškos priemonių atlikimo ypatumus.
3. Veiklos sritis - muzikos atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje	
Nuostata – dalyvauti klasės, mokyklos koncertuose ir kituose renginiuose	
Esminis gebėjimas – atlikti nesudėtingą programą klausytojams	
Gebėjimai	Žinios ir supratimas
3.1. Dalyvauti mokyklos koncertuose ir kituose kultūriniuose muzikiniuose renginiuose, festivaliuose bei konkursuose.	3.1.1. Atlikti pasirinktą ar numatytą koncertinį numerį klasės ar mokyklos koncerte; 3.1.2. Mokytis sceninės kultūros, skirti dėmesio aprangai ir elgsenai scenoje; 3.1.3. Mokytis susikaupti, nesijaudinti pamokoje ir pasirodymo metu.
3.2. Taikant sutartus kriterijus, įvertinti savo ir kitų pasirodymus.	3.2.1. Įvardyti kūrinio atlikimo vertinimo kriterijus; 3.2.2. sugebėti apibūdinti ir vertinti savo ir klasės draugų grojimą (išskiriant teigiamas ir neigiamas atlikimo puses).

14. Rekomenduojama muzikavimo turinio apimtis:

14.1. muzikos kūrinių atlikimo technikos lavinimo pratybos – instrumento ir pagrindinių garso išgavimo būdų pažinimas, taisyklinga laikysena, judesių koordinavimas, intonavimas, ritminis tikslumas;

14.2. muzikos kūrinių interpretavimas – nesudėtingų muzikos kūrinių formų pagrindinių sintaksinių elementų, nuotaikos, dinaminio plano apibūdinimas ir atlikimas;

14.3. muzikos atlikėjo raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje – kūrinių viešas atlikimas ir įsivertinimas, sceninės patirties pradmenys.

GITAROS NEFORMALIOJO UGDYMO PROGRAMOS TURINYS

Programos apimtis: 1–4 metai. 17 val. arba 34 val. per mokslo metus – pagal mokinio pageidavimus. Reikalavimai atitinka pradinio muzikinio formalųjį švietimą papildančio ugdymo programos I-III klasių reikalavimus. Repertuaras parenkamas pagal vaiko gabumus ir poreikius iš žemiau rekomenduojamo literatūros sąrašo:

1. Stachak T. „First class guitar“, Krakovas, 2006.
2. Cracknell D. „Enjoy playing guitar“ tomai 1-2, Oksfordas, 2011.
3. Hartog C. „Gitarren starter“ tomai 1-2, Amsterdamas
4. Nuttall P. ir Witworth Dž. „Guitarist’s way“ tomai 1-4, Bornmutas, 2000.
5. Suzuki Š. „Guitar school“ tomai 1-3, Los Andželas, 1991.

Atsiskaitymo būdai:

I kl. – **II pusmečio** pabaigoje kontrolinėje pamokoje atliekama:
1) mokiniai, turintys 17 val. – 1 kūrinį;
2) mokiniai, turintys 34 val. – 2 kūrinius.

II kl. – I pusmetis. Kontrolinėje pamokoje atliekamas 1 kūrinys.
II pusmetis. Kontrolinėje pamokoje atliekama:
1) mokiniai, turintys 17 val. – 1 kūrinį;
2) mokiniai, turintys 34 val. – 2 kūrinius.

III kl. – I pusmetis. Kontrolinėje pamokoje atliekamas 1 kūrinys.
II pusmetis. Kontrolinėje pamokoje atliekama**:**
1) mokiniai, turintys 17 val. – 1 kūrinį;
2) mokiniai, turintys 34 val. – 2 kūrinius.

IV kl. – **I pusmetis.** Kontrolinėje pamokoje atliekamas 1 kūrinys.
II pusmetis. Baigiamasis egzaminas. Atliekama:
1) mokiniai, turintys 17 val. – 2 skirtingo charakterio kūriniai
2) mokiniai, turintys 34 val. – 2 skirtingo charakterio kūriniai

Baigiamojo egzamino vertinimo kriterijai:

- kūrinio charakterio bei nuotaikos perteikimas;
- teksto tiklsumas, dinamika.

ELEKTRINĖS GITAROS NEFORMALIOJO UGDYMO PROGRAMA

Programa skirta neformaliojo ugdymo (NU) mokiniams nuo 11 metų ir formalųjį ugdyma papildančio ugdymo (FŠPU) mokiniams nuo 11 metų kaip antras instrumentas.

Programos apimtis: 1 – 4 metai. 17 val. arba 34 val. per mokslo metus – pagal mokinio pageidavimus. Reikalavimai atitinka pradinio muzikinio formalųjį švietimą papildančio ugdymo programos I-III klasių reikalavimus. Repertuaras parenkamas pagal vaiko gabumus ir poreikius iš žemiau rekomenduojamo literatūros sąrašo:

1. M. Langer “Schule fur e-gitarre”, Vokietija, 2015.
2. W. Marshall “The Wolf Marshal guitar method – Basics” 1-3 tomai. JAV, 1993.
3. J. Ganapes “Blues you can use”, JAV, 1995.
4. H. Ellis “Blues swing”, JAV, 1996.
5. K. Wyatt “Blues guitar basics”, JAV, 1995
6. P. Fischer “Rock guitar secrets”, Vokietija, 1995.
7. RSL Rockschool rinkiniai “Electric guitar”, London, 2006.
8. Trinity koledžo rinkiniai “Trinity rock and pop guitar”, London, 2012.
9. M. Schmidt “Der Kleine Gitarrenheld”, Wiesbaden, Vokietija, 2020.
10. M. Schmidt “Surf guitar book” 1-2 knyga, Wiesbaden, Vokietija, 2020.

Atsiskaitymo būdai (NU mokiniams turintiem 17 ar 34 val. ir FŠPU antro instrumento mokiniams turintiems 34 val.):

I kl. – **II pusmečio** pabaigoje kontrolinėje pamokoje atliekama:
1) mokiniai, turintys 17 val. – 1 kūrinį;
2) mokiniai, turintys 34 val. – 2 kūrinius.

II kl. – I pusmetis. Kontrolinėje pamokoje atliekamas 1 kūrinys.
II pusmetis. Kontrolinėje pamokoje atliekama**:**
1) mokiniai, turintys 17 val. – 1 kūrinį;
2) mokiniai, turintys 34 val. – 2 kūrinius.

III kl. – I pusmetis. Kontrolinėje pamokoje atliekamas 1 kūrinys.
II pusmetis. Kontrolinėje pamokoje atliekama**:**
1) mokiniai, turintys 17 val. – 1 kūrinį;
2) mokiniai, turintys 34 val. – 2 kūrinius.

IV kl. – **I pusmetis.** Kontrolinėje pamokoje atliekamas 1 kūrinys.
II pusmetis. Baigiamasis egzaminas. Atliekama:
1) mokiniai, turintys 17 val. – 2 skirtingo charakterio kūriniai;
2) mokiniai, turintys 34 val. – 2 skirtingo charakterio kūriniai.

Vertinimo kriterijai:

- kūrinio charakterio bei nuotaikos perteikimas;
- teksto tiklsumas, dinamika.

Elektrinės gitaros baigiamojo egzamino galimi kūriniai:

Hank Marvin – Riders in the sky
Michael Carr – Man of mystery
Jeff Beck – Big block
Jeff Beck - Pump

Gary Moore - Loner
Gary Moore – Parisien walkways
The Ventures – Apache
The Ventures – Pipeline
The Ventures – Secret agent man
The Ventures – Walk don’t run
Santana – Samba pa ti
Santana – Europe
Santana – Oye como va
Frank Zappa – Peaches en regalia
Joe Satriani – Always with you, always with me
Joe Satriani – Cryin’
Joe Satriani – Summer song
Joe Satriani – Surfing with the alien
Jimi Hendrix – Little wing (Stevie Ray Vaughan versija)
Steve Vai – Crying machine
George Benson – Billie’s bounce
Jerome Kern – Yesterdays (Wes Montgomery versija)